

Matematyka kl 4. Lekcja 15-16. Temat: Odejmowanie ułamków dziesiętnych.

Odejmując sposobem pisemnym podpisujesz przecinek pod przecinkiem i wykonujesz odejmowanie identycznie jak odejmowanie liczb naturalnych.

Przykład 1

$\begin{array}{r} 28,759 \\ - 1,345 \\ \hline 27,414 \end{array}$ ↑ ↑ ↑ ↑ $9 - 5 = 4$ $5 - 4 = 1$ $7 - 3 = 4$ $8 - 1 = 7$	Sprawdzenie $\begin{array}{r} 27,414 \\ + 1,345 \\ \hline 28,759 \end{array}$
$\begin{array}{r} \overset{615}{9,75} \\ - 6,59 \\ \hline 3,16 \end{array}$ ↑ ↑ ↑ $15 - 9 = 6$ $6 - 5 = 1$ $9 - 6 = 3$	Ponieważ nie mogę odjąć 9 od 5, 7 dziesiątych i 5 setnych zapisuję jako 6 dziesiątych i 15 setnych
$\begin{array}{r} \overset{15}{16}, \overset{111214}{234} \\ - 8,756 \\ \hline 7,478 \end{array}$ ↑ ↑ ↑ ↑ $14 - 6 = 8$ $12 - 5 = 7$ $11 - 7 = 4$ $18 - 8 = 7$	W każdym rzędzie jeden z rzędu wyższego zamieniam na 10 danego rzędu

Jeśli w odjemnej i odjemniku liczba cyfr po przecinku jest różna, **wolne miejsca uzupełniasz zerami**.

Przykład 2

$$\begin{array}{r} 6,793 \\ - 1,440 \\ \hline 5,353 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{Sprawdzenie} \\ 5,353 \\ + 1,440 \\ \hline 6,793 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ^6 ^9 ^{10} \\ 32,700 \\ - 10,542 \\ \hline 22,158 \end{array}$$

$\uparrow \uparrow \uparrow$
 $10 - 8 = 2$
 $9 - 4 = 5$
 $6 - 5 = 1$

$$\begin{array}{r} \text{Sprawdzenie} \\ 22,158 \\ + 10,542 \\ \hline 32,700 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ^6 ^9 ^9 ^{10} \\ 7,000 \\ - 0,987 \\ \hline 6,013 \end{array}$$

$\uparrow \uparrow \uparrow \uparrow$
 $6 - 0 = 6$
 $10 - 7 = 3$
 $9 - 8 = 1$
 $9 - 9 = 0$

$$\begin{array}{r} \text{Sprawdzenie} \\ 6,013 \\ + 0,987 \\ \hline 7,000 \end{array}$$

Zadanie 1

Łańcuszek waży 2,67 g, a wisiorek 1,72 g. O ile cięższy jest łańcuszek?

Rozwiązanie

Aby odpowiedzieć na pytanie **o ile?** odejmujesz wagę wisiorka od wagi łańcuszka.

$$\begin{array}{r} ^1 ^{16} \\ 2,67 \\ - 1,72 \\ \hline 0,95 \end{array}$$

Odp.:

Łańcuszek jest cięższy od wisiorka o 0,95 g.

Zadanie 2

Oblicz sposobem pisemnym:

$$112,42 - (18,5 + 25,376 + 34,75)$$

Rozwiązanie

②	①	
$112,42 - (18,5 + 25,376 + 34,75) =$		Zaznaczyłam kolejność działań
①	$\begin{array}{r} 18,500 \\ 25,376 \\ + 34,750 \\ \hline 78,626 \end{array}$	Uzupełnienie zerami wolnych miejsc dziesiętnych w dodawaniu nie jest konieczne
②	$\begin{array}{r} \overset{10\ 11\ 1311110}{112,420} \\ - 78,626 \\ \hline 33,794 \end{array}$	Tym razem zalecam uzupełnienie zerem na trzecim miejscu po przecinku

Zadanie 3

Słoik ogórków waży brutto 1,22 kg, a waga netto wynosi 0,95 kg. Ile waży pusty słoik?

Rozwiązanie

Waga brutto to waga towaru z opakowaniem, zaś netto to waga samego towaru.

Aby obliczyć wagę opakowania, musisz od wagi brutto odjąć wagę netto.

$\begin{array}{r} 1,22 \\ - 0,95 \\ \hline 0,27 \end{array}$	Waga opakowania to tara.

Odp.:

Słoik waży 0,27 kg.

Odejmowanie ułamków dziesiętnych możesz obejrzeć na filmie <https://youtu.be/GAiMxa0K2GY>

Rozwiąż zadania 1,2 ze strony 202 oraz zadanie 5,7 ze strony 203 z podręcznika. Rozwiązania zapisz w zeszycie przedmiotowym.

